

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

03-01-2023 09:15 - 11:30

Grøndalsvej 2, Lokale 1128

Information:

Deltagere:

Helle Bach Lauridsen

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Nikolaj Harbjerg

Ole Kiil Jacobsen

Rasmus Ellermann-Aarslev

Stefan Møller Christiansen

Susanne Holst

Tanja Nyborg

Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Ole Flindt Høyberg

Pkt. 3: Tid: 20 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Ulla Parbo Hefsgaard

Pkt. 4: Tid: 20 min. Deltagere: Ulla Parbo Hefsgaard og Louise Dam Overballe

Pkt. 7: Tid: 20 min. Deltagere: Tinne Grangaard Nyby, Louise Skov Kristensen og Anne Marie Due Schmidt

Pkt. 8: Tid: 20 min. Deltagere: Birgit Møller

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)	1
Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)	1
Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)	1
Punkt 5: Forberedelse til udvalgmøde den 11. januar 2023	1
Punkt 6: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Punkt 2: Solsikkeprogrammet (HBL)

Tid: 15 min. Deltagere: Birgitte Østergaard Lykke og Ole Flindt Høyberg

Punkt 3: Ungeprofil – anbefalinger fra unge til styrket trivsel (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Ulla Parbo Hefsgaard

Punkt 4: Udkast til fornyet Børne- og Ungepolitik (OKJ)

Tid: 20 min. Deltagere: Ulla Parbo Hefsgaard og Louise Dam Overballe

Punkt 5: Forberedelse til udvalgmøde den 11. januar 2023

Punkt 6: Eventuelt

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

20-12-2022 09:30 - 11:00

Grøndalsvej 2, Lokale 1128

Information:

Deltagere:

Hans van Binsbergen
Helle Bach Lauridsen
Karina Møller
Lisbeth Schmidt Andersen
Nikolaj Harbjerg
Ole Kiil Jacobsen
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Hammer-Jakobsen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 20 min. Deltagere: Christina Muhs Nielsen og Sofie Lykke Bundgaard

Pkt. 4: Tid: 15 min. Deltagere: Anne Marie Due Schmidt og Ann Olivia Keklovszki

Pkt. 5: Tid: 30 min. Deltagere: Tinne Grangaard Nyby, Louise Skov Kristensen og Anne Marie Due Schmidt

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Udvalgsdrøftelse: Social kapital 2022 (HBL)	1
Beslutning for Punkt 2: Udvalgsdrøftelse: Social kapital 2022 (HBL)	1
Punkt 3: Eventuelt	1
Beslutning for Punkt 3: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Udvalgsdrøftelse: Social kapital 2022 (HBL)

Tid: 20 min. Deltagere: Christina Muhs Nielsen og Sofie Lykke Bundgaard

Beslutning for Punkt 2: Udvalgsdrøftelse: Social kapital 2022 (HBL)

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på, at rådmanden godkender materialet til udvalget og orienteres om HMU's drøftelse af resultaterne

Indstilling om, at rådmanden:

1. drøfter og godkender materialet til Børn og Unge-udvalget
2. tager orienteringen om HMU's opmærksomhedspunkter til efterretning

Christina Muhs Nielsen og Sofie Lykke Bundgaard deltog. HBL orienterede om opmærksom på udvalgte enheder og ledernes trivsel.

Beslutninger:

- Tilføjelse til forklædet til udvalget:
 - Formålet med målingen og hvorfor er den på dagsordenen (indflyvning) (del af kontinuerligt fokus med arbejdsmiljø)
 - Forligskredsens beslutninger om Social Kapital fremadrettet.
- Med forbehold for denne ændring godkendte rådmanden materialet til udvalget. Han behøver ikke se det igen inden det sendes frem.
- Opmærksomhed på
 - Den fremgang målingen viser.
 - Forskellen ml. skole og dagtilbud.
 - Positiv måling for selvejende dagtilbud.
- Med disse bemærkninger tog rådmanden orienteringen til efterretning.

(HBL følger op)

Punkt 3: Eventuelt

Beslutning for Punkt 3: Eventuelt

OKJ orienterede om tilskud til kulturinstitutioner i 6 måneder

TM bad om en sag til rådmandsmødet om processen efter forliget om besparelser, herunder for fordeling af midlerne til kulturinstitutionerne. **(Sekretariatet følger op)**

SMC orienterede om Generationernes Hus.

TN orienterede om en kommende konstituering. Der skal skrives en orientering til Magistraten og skrives en plan til distriktet **(Sekretariatet følger op sammen med HBL)**

Beslutningsmemo

16. december 2022
Side 1 af 2

Emne **Byrådsindstilling vedrørende solsikkeprogrammet**
Til Rådmanden

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på godkendelse af udkast til byrådsindstilling vedrørende solsikkeprogrammet.

Enhedslistens forslag blev på byrådsmødet d. 2. november behandlet og sendt til Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling. MSO, MSB og MKB har været inddraget i udarbejdelsen og givet opbakning til indholdet.

Personale
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 20 23 29 41

Direkte e-mail:
ofh@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Ole Flindt Høyberg

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Enhedslisten foreslår, at Aarhus kommune tilmeldes og implementerer Solsikkeprogrammet. Solsikkeprogrammet er en international mærkningsordning, hvor borgere med usynlige handicaps kan bære et solsikkesymbol, for at gøre opmærksom på dette handicap. På den baggrund er der udarbejdet udkast til byrådsindstilling.

Der bedes tages stilling til:

1. Om byrådsindstillingen kan godkendes
2. Hvorvidt der ønskes en samlet udmelding på tværs af magistraterne om tilmeldingen til solsikkeprogrammet

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Som medlem af solsikkeprogrammet forpligter man sig til at udlevere solsikkeprogrammets symboler samt til at informere relevante medarbejdere om programmet. Formålet er at øge mindske barrierer og lette hverdagen for personer med usynlige handicaps gennem brug af solsikkeprogrammets symboler og et øget kendskab til disse.

Programmet understøtter børn, unge og voksne med usynlige handicaps i mødet med både kommune, andre myndigheder og resten af samfundet. Hvis man bærer Solsikkesnoren, kan man gøre sit usynlige handicap synligt og signalere til omverden, at man kan have brug for mere hjælp, tålmodighed eller tid.

16. december 2022

Side 2 af 2

For at sikre informationsaktiviteter om solsikkeprogrammet rammer de medarbejdere der har behov for viden, varetages og udføres opgaven af de enkelte magistratsafdelinger. Der opfordres til, at magistratsafdelingerne lader sig inspirere af hinandens informationsaktiviteter.

Kultur og Borgerservice tilbyder desuden at understøtte initiativet ved at aktivere eksisterende kontaktpunkter og fx udlevere solsikkensnore i informationen på Dokk1 og på de lokale biblioteker. Herudover tilbyder Sundhed og Omsorg at uddele solsikkensymboler i Folkehusene.

Handicaprådet er blevet hørt via en skriftlig høring, der dog ikke resulterede i reaktioner fra rådets side.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Et medlemskab af solsikkeprogrammet koster 19.500 kr. om året, og foreslås afholdt af Børn og Unge. Finansiering sker via disponering fra centralt hold i Børn og Unge. Det betyder tildeling af nyt budget til dækning af udgiften, hvilket alt andet lige påvirker dels Børn og Unges samlede forbrugsmulighed fremover og dels den årlige samlede bundlinje for Børn og Unge.

5. Videre proces og kommunikation

Sagen skal senest fremsendes til byrådsservice d. 11. januar. MSO, MSB og MKB orienteres om beslutningen på såvel chefmøde og rådmandsmødet.

Indstilling

Til Aarhus byråd via magistraten
Fra Børn og Unge
Dato Dato for fremsendelse

Svar på forslag fra Enhedslisten om tilmelding til solsikkeprogrammet

1. Resume

I forbindelse med byrådsmødet d. 2. november 2022 har Enhedslisten fremsendt et forslag om solsikkeprogrammet. Enhedslisten foreslår, at Aarhus Kommune tilmeldes og implementerer solsikkeprogrammet. Solsikkeprogrammet er en international mærkningsordning, hvor borgere med usynlige handicaps kan bære et solsikkensymbol, for at gøre opmærksom på dette handicap.

Det foreslås, at Aarhus Kommune tilmeldes solsikkeprogrammet og understøtter kendskabet til ordningen ved at informere relevante medarbejdere om ordningen, programmets symboler samt de mange eksisterende udleveringssteder, herunder apoteker, Sallings butikker med flere.

Programmet understøtter børn, unge og voksne med usynlige handicaps i mødet med både kommune, andre myndigheder og resten af samfundet. Hvis man bærer solsikkensoren, kan man gøre sit usynlige handicap synligt og signalere til omverden, at man kan have brug for mere hjælp, tålmodighed eller tid.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Aarhus Kommune tilmeldes solsikkeprogrammet, og udgiften på 19.500 kr. årligt for tilmeldingen betales af Børn og Unge

At 2) hver magistratsafdeling er ansvarlig for at informere medarbejdere om solsikkeprogrammet, i det omfang det vurderes at være relevant for de pågældende medarbejdere

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Enhedslisten har fremsendt forslaget om, at Aarhus Kommune tilmelder sig solsikkeprogrammet samt informerer om programmets indhold.

Enhedslistens forslag blev på byrådsmødet den 2. november behandlet og sendt til Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

En øget opmærksomhed omkring usynlige handicaps vurderes at kunne lette hverdagen for borgere med disse handicaps.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Som medlem af solsikkeprogrammet forpligter man sig til at udlevere solsikkeprogrammets symboler samt til at informere relevante medarbejdere om programmet. Programmet er således ikke målrettet medarbejdere, der typisk kender de borgere, de arbejder med, som det er tilfældet inden for eksempelvis dagtilbud og plejecentre.

Formålet er at øge mindske barrierer og lette hverdagen for personer med usynlige handicaps gennem brug af solsikkeprogrammets symboler og et øget kendskab til disse.

Programmet understøtter børn, unge og voksne med usynlige handicaps i mødet med både kommune, andre myndigheder og resten af samfundet. Hvis man bærer solsikkeknoren, kan man gøre sit usynlige handicap synligt og signalere til omverden, at man kan have brug for mere hjælp, tålmodighed eller tid.

For at sikre informationsaktiviteter om solsikkeprogrammet rammer de medarbejdere, der har behov for viden, varetages og udføres opgaven af de enkelte magistratsaf-

delinger. Der opfordres til, at magistratsafdelingerne lader sig inspirere af hinandens informationsaktiviteter.

Kultur og Borgerservice tilbyder desuden at understøtte initiativet ved at aktivere eksisterende kontaktpunkter og fx udlevere solsikkesnore i informationen på Dokk1 og på de lokale biblioteker. Herudover tilbyder Sundhed og Om-sorg at uddele solsikkedyboler igennem Folkehusene.

Handicaprådet er blevet hørt via en skriftlig høring, der dog ikke resulterede i reaktioner fra rådets side.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Et medlemskab af solsikkeprogrammet koster 19.500 kr. om året, og udgiften foreslås afholdt inden for Børn og Un- ges ramme. Der er indeholdt 500 solsikkedyboler pr. år til uddeling, en video om solsikkeprogrammet samt tre træningsvideoer målrettet medarbejdere og ledere om solsikkeprogrammet og dets målgruppe. Eventuelle yderli- gere mindre udgifter til informationsmateriale til egne me- darbejdere afholdes inden for de enkelte magistratsafde- lingers eksisterende økonomiske ramme.

7. Hvordan følges der op?

Handicaprådet kan med fordel drøfte behovet for at følge op på Aarhus Kommunes deltagelse i solsikkeprogrammet og indsatser rettet mod målgruppen mere generelt.

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg

Bilag

Bilag 1: Forslag fra Enhedslisten om tilmelding til solsik- keprogrammet

Tidligere beslutninger

Sagsbehandler: Ole Flindt Høyberg

Tlf.: 20 23 29 41

E-post: ofh@aarhus.dk

TILMELDING TIL SOLSIKKEPROGRAMMET

Beslutningspunkter

- ad 1) Aarhus Kommune tilmeldes og implementerer Solsikkeprogrammet
- ad 2) at udgifterne til medlemskab afholdes af MSO; MSB; MBU eller MKB

Hvorfor fremsendes indstillingen?

Solsikkeprogrammet er en international mærkningsordning, hvor borgere med usynlige handicap som fx autisme, demens eller psykosociale vanskeligheder kan bære et diskret solsikkensymbol, der indikerer, at den pågældende borger har et usynligt handicap.

Solsikkeprogrammet er målrettet alle aldersgrupper, og solsikkensymbolerne kan fås i form af for eksempel nøglesnor, kasket, armbånd eller klistermærke.

Som medlem af Solsikkeprogrammet forpligtiger man sig til at udlevere solsikkemærkerne gratis til borgere og til at informere relevante medarbejdere om solsikkensymbolets betydning. Konceptet indebærer således, at medarbejdere med borgerkontakt, som ikke almindeligvis kender de borgere, de servicerer, ved hjælp af solsikkensymboler bedre kan vise hensyn til borgere med usynlige handicap.

Programmet er ikke umiddelbart målrettet enheder som dagtilbud til børn eller til voksne, skoler, plejecentre eller lignende, hvor medarbejderne typisk kender de borgere, der anvender tilbuddene. Medarbejdere i borgervendte enheder fx Borgerservice, receptionen i Administrationscenteret, kultur- og fritidsanlæg samt genbrugsstationer mv. skal oplæres i symbolets betydning. Udlevering af solsikkensymboler vil fx kunne ske på Aarhus Kommunes offentlige biblioteker og i Borgerservice.

Hvilken værdi for borgere og samfund?

Solsikkeprogrammet er med til at synliggøre og anerkende usynlige handicaps.

Se fx:

[https://stiften.dk/artikel/lunas-usynlige-handicap-gjorde-skoletiden-til-et-helvede-og-hendes-d
r%C3%B8m-blev-knust-indtil-hun-s%C3%B8gte-et-job-i-bilka](https://stiften.dk/artikel/lunas-usynlige-handicap-gjorde-skoletiden-til-et-helvede-og-hendes-d
r%C3%B8m-blev-knust-indtil-hun-s%C3%B8gte-et-job-i-bilka)

Solsikkeprogrammet udspringer af et initiativ i internationale lufthavne i 2016 i Storbritannien, men er siden udbredt blandt andet til forlystelsesparker såvel som mindre erhvervsdrivende – i Danmark især apoteker. Der er aktuelt 45 offentligt kendte organisationsmedlemmer i Danmark hvoraf nogle af de nærmeste er Københavns Lufthavn, Københavns Zoo og Tivoli. Rudersdal kommune er også medlem.

<https://dagsordener.rudersdal.dk/vis?id=17a2a374-3fb5-4d81-aa24-e8c72e523311&punktid=47f9ebfb-bcf0-45c5-b9d6-bb414ae86174>

<https://www.rudersdal.dk/nyheder/rudersdal-kommune-gaar-forrest-med-solsikkesnoren>

Medlemsskabet vil understøtte forslaget fra Børne- og ungebyrådet om flere kommunale jobs til unge i alderen 13 til 17 år.

Hvad igangsættes?

Implementeringsopgaven består overvejende i at give information til medarbejdere på for eksempel personalemøder, samt et beskedent ressourcetræk på medarbejdere til indgåelse af aftale, bestilling af materialer, intern information mv.

Hvilke ressourcer kræves

Et organisationsmedlemskab for Rudersdal kommune koster 15.000 kr. det første år, og en udgift i lignende størrelsesorden forventes de efterfølgende år. Således må et medlemskab for Aarhus kommune ses i relation hertil.

Det foreslås, at udgifter til medlemskab samt implementering af Solsikkeprogrammet, afholdes inden for driftsbudgettet i MSO, MBU, MSB eller MKB.

På vegne af byrådsgruppen

Katrine Vinther Nielsen, Enhedslisten

16. december 2022
Side 1 af 2

Beslutningsmemo

Emne **Ungeprofil - anbefalinger fra unge til styrket trivsel**

Til Rådmandsmøde 3. januar 2023

Børn og Unge

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsorden for at orientere rådmanden om de nye data fra Ungeprofilsamarbejdet med MSB, MSO og BA. Data er indhentet via en kvalitativ metode, hvor 42 unge, uden for job og uddannelse, har deltaget og er blevet interviewet via ungepaneler.

Ungepanelerne har formuleret 17 konkrete anbefalinger til, hvad vi som kommune kan gøre på børne- og ungeområdet for at styrke rammerne for børn og unges trivsel. Anbefalingerne er delt med de magistratsafdelinger, som er del af Ungeprofilsamarbejdet, og er vedlagt som bilag.

På rådmandsmødet præsenteres udvalgte data fra undersøgelsen, som er særlig relevante ift. indsatser og målgrupper i MBU. Data er præsenteret på Chefmøde d. 22. 12. 2022

Sundhed, Fællesfunktionen

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 89 76

Direkte e-mail:
ernm@aarhus.dk

Sag: EMN-2020-008125
Sagsbehandler:
Erik Elgaard Mikkelsen

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden

- Tager anbefalingerne til efterretning

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Forretningsudvalget for Ungeprofilen, bestående af Ole Kiil Jacobsen, Lotte Henriksen (MSB), Otto Ohrt (MSO) og Lise Uhre Pless (BA), igangsatte i efteråret en kvalitativ undersøgelse i regi af Ungeprofilen. Undersøgelsen bidrager til at kaste lys over, hvad sårbare og udsatte unge selv ser som udfordringer og mulige løsninger på mistrivsel i ungdommen. Målgruppen for undersøgelse har været unge, der er stødt på udfordringer i skolesystemet. Konkret har der været unge med fra følgende to tilbud.

- 12 unge fra Netværksskolen i alderen fra 14-17 år
- 30 unge fra Daghøjskolen Gimle i alderen 18 til 30 år
 - De deltagende unge fulgte faget stress- & depressionshåndtering

3.1 anbefalingerne fra de unge

I vedlagte bilag fremgår 17 anbefalinger fra de unge. Derudover er der i bilaget beskrevet, hvilke tematikker, de unge selv vurderer, påvirker deres trivsel; både positiv og negativt.

16. december 2022
Side 2 af 2

Herunder er to anbefalinger fremhævet som eksempler.

#6 En god ny start

Ungepanelet anbefaler, at der tages særligt hånd om dem der skifter skole. Det er utrolig vigtigt at man kommer godt fra start på en ny skole.

Det er vigtigt at prioritere tid til, at få den unge med ind i det nye fællesskab og at den unge langsomt bliver tryk ved den nye skole. Det kan fx være en rundvisning på skolen før skolestart, så man lærer de fysiske rammer at kende. Derudover er det vigtigt at der i den første tid ikke er for store krav til den unge ift. undervisningen og lektier. Kravene skal langsomt optrappes i forbindelse med skoleskift. Tid prioriteres til at komme ind i det sociale fællesskab.

#11 Pas på Ungdomsklubberne

Ungepanelet anbefaler, at ungdomsklubberne ikke nedlægges, da ungdomsklubberne er et trygt sted at gå hen og møde andre unge og få kontakt til kendte voksne.

De unge er glade for at komme i Ungdomsklubber, som ikke er indgået i noget skoleregime. De unge fortæller, at det betyder meget at ungdomsklubben ikke er relateret til skolen – hverken placeringsmæssigt eller ift. de voksne, som de unge møder der. De fortæller, at det er et sted de bruger til at møde nye venner, hænge ud, lave ting sammen med andre og møde voksne, som de kender godt og kan tale med.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ingen økonomiske konsekvenser forbundet med indstillingen

5. Videre proces og kommunikation

Det forventes pt. at data fra Ungeprofilen/Ungepanel, bliver en del af datagrundlaget for Byrådets temadrøftelse om vilde problemer, den 8. marts 2023. Derudover indgår data i arbejdet med udmøntning af de 5 mio. kr., vedr. unges mistrivsel, som blev afsat i B2023.

Unge perspektiver på mental trivsel og sundhed

- Et kvalitativt bidrag til Ungeprofilen 2022

Læseguide til rådmandsmødet

- Slide 3-5 → Introduktion til undersøgelsen og dens metode
- Slide 6-16 → anbefalinger (Kan med fordel prioriteres at læse)
- Slide 17-32 → Tematikker der påvirker trivsel (Kan skimmes)

Baggrund

- Kvalitativt bidrag til ungeprofilen 2023
- Fokus på unge som **ikke** er tilknyttet enten en ungdomsuddannelse, uddannelse eller beskæftigelse
- **Det 7. vilde problem:** Unges mentale sundhed og ønsket om at samarbejde med de unge.

”Det er dem, der ved noget om, hvordan de har det, og hvad der har betydning for deres mentale trivsel. Det er vigtigt, at vi hører fra de unge, der er kommet godt igennem svære perioder, hvad der har gjort en positiv forskel”. (Fælles om Aarhus)

**Koncept for ungepaneler i
Unge, Job og Uddannelse**

Deltagere i ungepanelet

- I alt **42** unge har deltaget i ungepanelet om mental trivsel og sundhed: 9. – 24. november 2022
 - 12 unge fra Netværksskolen i alderen fra 14-17 år (4 workshops)
 - 30 unge fra Daghøjskolen Gimle i alderen 18 til 30 år (4 workshops)

Daghøjskolen Gimles vejlednings- og opkvalificerings tilbud til unge på uddannelseshjælp (LAB §91)

Gimle er for unge mellem 18 og 30 år. De deltagende unge var fra faget Stress- & depressionshåndtering; et forløb, der aktivt og målrettet hjælper de unge videre gennem kognitivt baserede forløb, hvor den unge får viden om forebyggelse og positive strategier og afklaring af personlige styrker og kompetencer.

Netværksskolens unge & unge fra Min Vej.

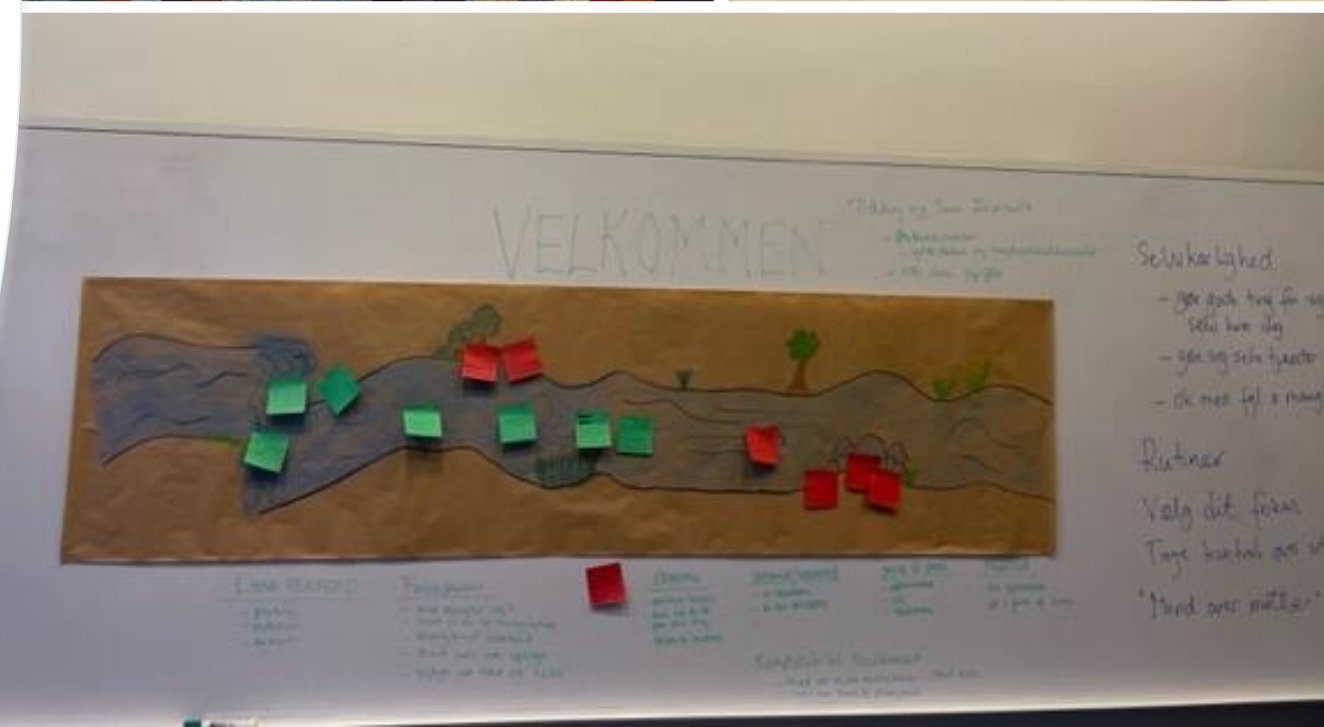
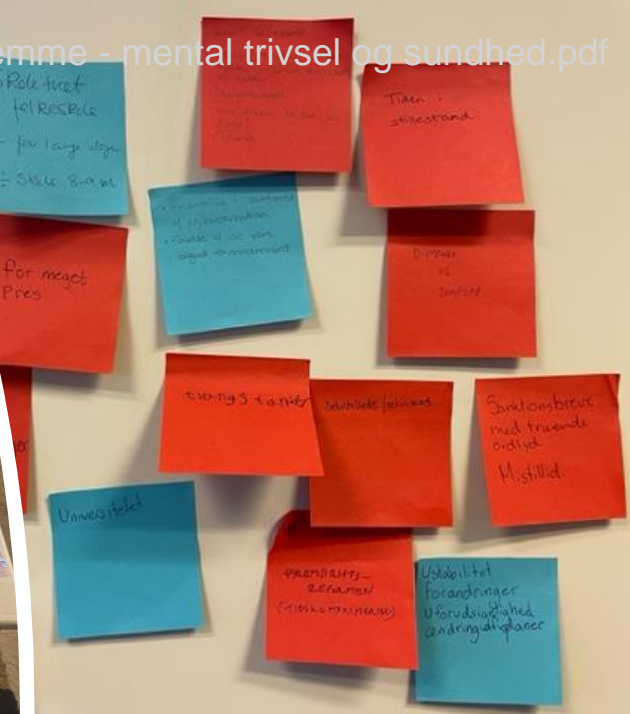
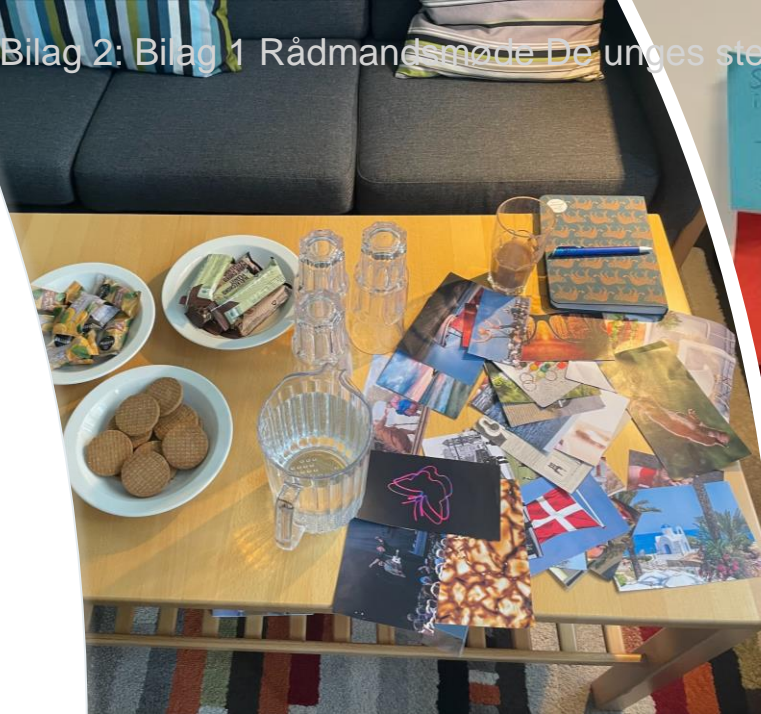
Netværksskolen er for unge mellem 14-18 år som af forskellige årsager ikke trives på deres tidligere skoler og har brug for ekstra støtte. Min vej er et vejledningsforløb til unge mellem 15 og 18 år, der er uddannelsespligtige, og som er uafklarede ift. valg af uddannelse.

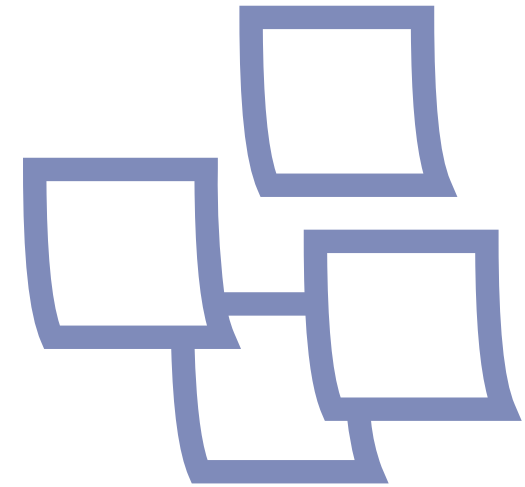
Ungepanel design

Workshop med refleksionsøvelser

- Billedøvelsen – hvad er det gode ungdomsliv?
- Flodøvelsen – hvad har betydning for din trivsel?
- Anbefalinger

Ungepanelets anbefalinger

Hvad har gjort en positiv forskel for din trivsel?

Hvad *kunne* have gjort en positiv forskel for din trivsel?

Ungepanelets anbefalinger - skolegang

#1 Brug for en voksen

Ungepanelet anbefaler, at børn og unge har tydelige voksne omkring sig, som lytter og kan hjælpe ud fra individuelle behov og ønsker.

Fx at der er færre elever i klasserne eller flere lærere, så der er mere tid til at tale med de voksne. Derudover gør de unge opmærksom på hvor godt det er, at have en kontaktperson; én man kan have tillid til og én som kan hjælpe med ens udfordringer og finde frem til muligheder for hjælp.

Ungepanelets anbefalinger - skolegang

#2 Det gode klassefællesskab

Ungepanelet anbefaler at, der er bedre tid i skolen til at styrke sammenhold og fællesskabet i klassen, hvor man øver sig i at samarbejde, tale pænt og lytte til andre.

#3 Tidlig indsats mod mobning

Ungepanelet anbefaler, at der er tidligt og forebyggende fokus på mobning i grundskolen.

"Folkeskolen er et virkeligt barskt sted" – derfor anbefaler de unge, at vi sætter ekstra tidligt ind til kamp mod mobning- måske allerede i børnehaven. De unge understreger, at det vigtigt at have fokus på konsekvenserne for mobbe-offerret fx hvis man som offeret også er den der bliver sendt hjem fra skole – det er med til at gøre den der mobbes helt forkert.

Ungepanelets anbefalinger - skolegang

#4 Andre måder at lære på

Ungepanelet anbefaler, at der er flere aktiviteter i skolen, hvor man bevæger kroppen og bruger hænderne fx værkstedsfag eller fodbold.

De unge fortæller, at det er vigtigt for at finde ud af, hvad man egentlig er god til og kan lide at lave; det kan også være gennem praktikker, uddannelsesbesøg eller virksomhedsbesøg.

#5 "Det er du alt for god til!"

Ungepanelet anbefaler, at uddannelsesvejledningen i grundskolen sætter mere fokus på forskellige uddannelsesveje, tempo og læringsmåder.

De unge giver samstemmigt udtryk for, at de oplever et gigantisk pres. Allerede tidligt i folkeskolen skal de forholde sig til en fjern fremtid. Og ikke blot det næste uddannelsesvalg af ungdomsuddannelse, men også uddannelsen efter det. Ungepaneler ønsker at uddannelsesvejledningen er mere åbne omkring at der findes mange forskellige veje og forskelligt tempi at gøre tingene i.

Ungepanelets anbefalinger - skolegang

#6 En god ny start

Ungepanelet anbefaler, at der tages særligt hånd om dem der skifter skole. Det er utrolig vigtigt at man kommer godt fra start på en ny skole.

Det er vigtigt at prioritere tid til, at få den unge med ind i det nye fællesskab og at den unge langsomt bliver tryk ved den nye skole. Det kan fx være en rundvisning på skolen før skolestart, så man lære de fysiske rammer at kende. Derudover er det vigtigt at der i den første tid ikke er for store krav til den unge ift. undervisningen og lektier. Kravene skal langsomt optrappes i forbindelse med skoleskift. Tid prioriteres til at komme ind i det sociale fællesskab.

#7 Lyt til os og tro på os

Ungepanelet anbefaler, at der skal være øget fokus på de unges stemme og de udfordringer som de unge oplever og ønsker hjælp til.

Der skal være fokus på de muligheder og ressourcer de unge har. Det er helt afgørende for de unge, at blive bekræftet af voksne mennesker i, at de kan blive til noget.

Ungepanelets anbefalinger - skolegang

#8 Mental sundhed på skoleskemaet

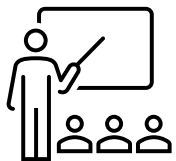
Ungepanelet anbefaler, at der er mere undervisning tidligt i grundskolen om mental trivsel og sundhed.

Psykoedukation skal på skoleskemaet tidlig i grundskolen. Fokus skal være på at aftabuisere psykiske lidelser samt at man som ung lærer sig selv bedre at kende og får et sprog for hvordan man har det, når det er svært. Undervisningen kan også indeholde tematikker såsom god søvn, hvor man kan søge hjælp, hvordan man er i relationer med andre og mobning.

#9 Obligatorisk mental trivselsvejledning – du er ikke alene!

Ungepanelet anbefaler, at mental trivselsvejledning integreres tidligt i grundskolen.

Der er rigtig meget fokus på det faglige i folkeskolen. Men der skal i næsten ligeså grad være fokus på trivslen. Der er behov for en voksen – et kendt ansigt at snakke med – som er forankret på skolerne. Det skal være ligeså almindeligt at tale med en trivselsvejleder som det skal være at tale med en uddannelsesvejleder.

Ungepanelets anbefalinger – fritid og fællesskaber

#10 Pas på fritiden og friheden

Ungepanelet anbefaler, at der sættes fokus på at skabe flere præstations- og stressfrie rum, hvor der er tid til at slappe af og hvor der er mere fritid og frihed.

Tid hvor man ikke skal noget: fri fra skolegang, lektier, arbejde, sociale medier og fra pres, krav og stress som kommer heraf.

#11 Pas på Ungdomsklubberne

Ungepanelet anbefaler, at ungdomsklubberne ikke nedlægges, da ungdomsklubberne er et trygt sted at gå hen og møde andre unge og få kontakt til kendte voksne.

De unge er glade for at komme i Ungdomsklubber, som ikke er indgået i noget skoleregi. De unge fortæller, at det betyder meget at ungdomsklubben ikke er relateret til skolen – hverken placeringsmæssigt eller ift. de voksne, som de unge møder der. De fortæller, at det er et sted de bruger til at møde nye venner, hænge ud, lave ting sammen med andre og møde voksne, som de kender godt og kan tale med.

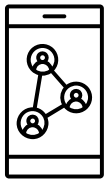

Ungepanelets anbefalinger – fritid og fællesskaber

#12 Unge rollemodeller på de sociale medier

Ungepanelet anbefaler, at ældre unge lærer de yngre om brugen af sociale medier.

Ældre unge, som har haft sociale medier i længere tid, kan ud fra deres egne erfaringer, både de gode og de dårlige, være med til at undervise yngre unge i brugen af de sociale medier. De yngre unge har brug for rollemodeller på sociale medier, som kan hjælpe dem med at lære at begå sig og navigere i den digitale verden. De unge mener, at det vil virke langt bedre end; *"en moral prædiken fra voksne/lærere, som ikke kender det vi bruger"*.

#13 Opbrud med dårlige venner

Ungepanelet anbefaler, at der er fokus på at hjælpe unge ud af dårlige og kriminelle fællesskaber med andre unge og ind i mere positive ungefællesskaber.

De unge beskriver, hvor svært det kan være ikke at "gøre det de andre gør" og "gøre det der er sejt". Er man først havnet i et skidt fællesskab, kan det påvirke egen adfærd. En ung beskriver det som: *"... man bliver bare iskold"*

Ungepanelets anbefalinger – fritid og fællesskaber

#14 Økonomisk pres, når man er på uddannelseshjælp

Ungepanelet anbefaler, at der er øget økonomisk støtte til unge på uddannelseshjælp fx via tilskud til offentlig transport eller fritidspas til foreninger.

De unge oplever store økonomiske udfordringer og bekymringer omkring deres økonomi; *"Det er dyrt med transport mellem bopæl, psykiatrien, beskæftigelsestilbud. Det er også dyrt at gå til noget, selvom de siger, at det ville være godt at være en del af noget"*. Når man er på SU kan man fx få tilskud til at rejse med offentlig transport. Det kunne også være et "fritidspas", som gør det lettere at få råd til at deltage i aktiviteter med andre unge, og komme ind i nye fællesskaber.

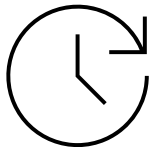

Ungepanelets anbefalinger – *psykiske lidelser*

#15 Alternative tilbud mens man venter i psykiatrien

Ungepanelet anbefaler, at man som ung har mulighed for at få et andet tilbud, mens man venter på psykiatrien.

Mange unge beskriver oplevelsen af, at være "in-between" og sidde fast i systemet mens man afventer behandling i psykiatrien. De unge opfordrer til, at man tilbydes noget andet fx gruppebaseret psykoedukation, mødes med ligesindede og har et fællesskab, mulighed for at gå til yoga, motion, eller anden gruppebaseret undervisning i gode vaner ift. søvn, kost, motion.

#16 Hjælp til at drømme om - og tro på en fremtid

Ungepanelet anbefaler, at der kommer et tilbud som har fokus på "fremtidscoaching"

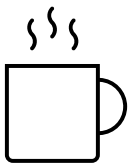
At tale om drømme, planer og mål for livet er særlig svært for unge med depression. Fremtidscoaching er en form for snak om drømme og ønsker for livet UDEN at der skal komme en konkret plan ud af det. Fx kan man tale om hvad man godt kan lide at lave, uden at det skal medføre, at man da skal i praktik indenfor det eller lign. Fremtidscoaching er en måde at skabe drømme og billeder omkring fremtiden.

Ungepanelets anbefalinger – *finde vej i systemet*

#17 ”Lidt ligesom en lektiecafé, hvor man bare kan møde op!”

Ungepanelet anbefaler, at kommunen opretter en ”kommune-café”, hvor man kan få hjælp til at finde rundt i systemet.

Kommune-caféen er et sted man bare kan droppe ind. Det kan være svært at få hjælp gennem telefonen eller online. De unge ønsker at have mulighed for at droppe-in og sætte sig og få hjælp til at navigere i systemet det kan fx være; hjælp til oversættelse af kommunens breve, gældsrådgivning, kendskab til muligheder, ydelsesansøgning, handicap tillæg, generel vejledning til systemet.

Tematikker

Hvad påvirker unges mentale trivsel?

De unges tematikker

Familieliv

Sociale relationer og fællesskaber

Fritid og frihed

Sociale medier

Skolegang og skoleskift

Mobning

Pres, krav og forventninger

Diagnoser og medicinering

Ventetid i psykiatrien

COVID-19 og nedlukningen af Danmark

Økonomi og arbejde

Uddannelsessystemets krav om fremdrift

Stå på egne ben – finde vej i systemet

Familieliv

Betydning for trivsel

- Være en del af en familie
- Få kontakt til og kende sin familie
- Opbakning og støtte fra familien
- Gøre forældre stolte
- Bruge tid sammen – hygge sig

Betydning for mistrivsel

- Familiebrud og manglende kontakt til forældre
- Konflikter i familien
- Skænderier og skyldfølelse

Sociale relationer og fællesskaber

Betydning for trivsel

- Være en del af fællesskab med andre unge.
- Møde ligesindede.
- Mangfoldige og rummelige fællesskaber.
- Ungdomsklub og kreative fællesskaber.
- Have nogen at gøre noget sammen med fx træne.
- Nogen man kan stole på – fortælle hemmeligheder til.
- Nogen man er tryk ved.

Betydning for mistrivsel

- Svært ved at finde fællesskaber
- Svært ved at træde ind i fællesskaber
- Svært at fastholde fællesskaber når psykisk trivsel går meget op og ned
- Svært at komme ud af dårlige fællesskaber, hvor man kopierer dårlig adfærd
- Bliver "iskold" i det forkerte selskab – former den man er

Fritid og frihed

Betydning for trivsel

- Muligheden for ikke at stresse
- Være sammen med venner
- Et frirum uden stress og præstation – et helle uden krav
- Tid til ro, gå en tur, løbe en tur eller ligge i sengen og slappe af
- At kunne rejse og opleve verden, nye inputs og erfaringer
- Søvn og træning, at bruge kroppen fysisk og fysisk sundhed

Sociale medier

Betydning for trivsel

- Nye venner online
- Dyrke interesser og lærer noget nyt
- Slappe af med telefonen
- Se nye ting
- Lærer noget nyt om verden – opdagelse

Betydning for mistrivsel

- Sladderprofiler, rygtespredning, hadefulde kommentarer, mobning og tilsvining online
- Dødstrusler
- Mænd der kontakter unge piger seksuelt
- Afhængighed, stilstand, livet på pause
- Stressende at følge med hele tiden
- Svært at genkende hvad der er virkelighed og hvad der er bedrag – forenkler virkeligheden.

Skolegang og skoleskift

Betydning for trivsel

- Få elever i klassen, tid til at få hjælp af lærerne
- Når der bliver taget hensyn
- Lærere som tror på én og ikke skælder ud
- Sammenhold i klassen
- Ligesindede i klassen – man føler sig mindre alene med sine problemer. Alle kæmper med noget
- Skoleskift – en ny start, et håb om det bliver bedre
- Nye venner
- Starte på en frisk på ny skole, ingen kender én

Betydning for mistrivsel

- Konflikter med andre elever og lærere
- Lærere som skælder ud
- Svært at koncentrere sig
- For mange elever
- Meget fravær – skolevægring (op til flere år)
- Spilafhængighed
- Krav om faglige præsentation og uddannelsesmål
- Lærere, som ikke tror på én
- Lærere, som ikke kan lide én

Mobning

Negativ påvirkning på trivsel

- Fysisk og psykisk vold
- Trusler
- Konsekvenser for offeret og ikke mobberen fx bliver sendt hjem fra skole
- Oplevelsen af, at lærerne ikke hjælper men selv mobber
- *"Børn er onde", "Ungdommen er helt fucked"*

Pres, krav og forventninger

Negativ påvirkning på trivsel

- Jobcentrets kommunikation (truende mistillids-retorik)
- Politikere og medier (retorikken omkring dovne unge, ikke-robuste)
- Familiens forventninger og tanker om uddannelse
- Fremdriftsreform – du skal klare det hurtigt, du har ét forsøg
- Indre pres – følelsen af ikke at være god nok, ikke at være som andre
- Toget der kører, sakker bagud alle andre, følelsen af de afgørende år

Diagnoser og medicinering

Negativ påvirkning på trivsel

- Mange unge kæmper med depression, angst, stress, tvangstanker, overtænkning, ADHD, ADD, selvskade.
- Mange har oplevet, at der går lang tid før man opdager, hvad der er galt og hvad der skal gøres for at få hjælp.
- Manglende viden om muligheder; hvad gør man, når man har det dårligt? Ved ikke, hvor man får hjælp.
- Lang ventetid i psykiatrien – forværring i ventetiden, mangel på alternative tilbud.

Ventetid i psykiatrien

Negativ påvirkning på trivsel

- Op til 3 års ventetid til psykiater, psykolog, psykiatri
- Venter på at få behandling, den rette medicin, diagnose
- Stilstand/ventetid forværre psykisk tilstand
- Betaler selv (over halvdelen af de unge på Gimle)

COVID-19 og nedlukningen

Negativ betydning for trivsel

- Forværring af psykiske udfordringer
- Ensomhed
- Komme bagud på studiet
- Følelsen af at være ung men ikke udforske noget eller udrette noget (som der hører et ungdomsliv til)

Økonomi og arbejde

Betydning for trivsel

- Råd til at gøre noget man har lyst til
- Råd til ikke at bekymre sig om økonomi
- Friheden ved at tjene egne penge
- Et arbejde som noget at lave – noget fornuftigt at give sig til.
- Råd til at købe scooter = frihed.

Betydning for mistrivsel

- Svært at få det til at løbe rundt
- Dropper medicin pga. økonomi
- Egenbetaling (forældre) for psykolog/psykiater
- Svært at finansiere fritidsinteresser og det at *"gøre noget godt for sig selv"* fx gå til yoga eller mindfulness

Uddannelsessystemet og fremdriftsreform

Negativ betydning for trivsel

- En meget lineær tankegang om, at man skal videre og videre og videre – hurtigt.
- ”Hvis man dropper ud, så er man en fiasko”.
- Hvis man ikke kan følge med og har behov for tid til at blive rask, så kan du ikke forlænge.
- Retfærdiggøre hvorfor man ikke kan leve op til kravene.
- Manglende hjælp til trivselsudfordringer.
- Følelsen af *”...nu er du voksen, nu skal du klare dig selv”*.
- Manglende lyst til at tale om trivselsudfordringer, når studievejlederen er en medstuderende.
- *”Akademisk overvældelse”* – svært at håndtere de mange valgmuligheder.

Stå på egne ben – og finde vej i systemet

- Voksne der kan hjælpe en, når man har problemer – dele noget fortroligt.
- Hjælp til at få struktur på hverdagen; stå op og komme i skole.
- Hjælp til at løse store udfordringer; finde ny skole, komme tilbage i skole i et roligt tempo.
- Kontaktperson, socialrådgiver, pædagog på opholdssted som hjælper.

Stå på egne ben – og finde vej i systemet

Positiv betydning for trivsel

- Voksne der kan hjælpe en, når man har problemer – dele noget fortroligt.
- Hjælp til at få struktur på hverdagen; stå op og komme i skole.
- Hjælp til at løse store udfordringer; finde ny skole, komme tilbage i skole i et roligt tempo.
- Kontaktperson, socialrådgiver, pædagog på opholdssted som hjælper.

Emne **Udkast til fornyet børne- og ungepolitik**
Til Rådmandsmøde 3. januar 2023

19. december 2022
Side 1 af 5

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på at få rådmandens kvalificering af udkast til fornyet børne- og ungepolitik inden kvalificeringsprocessen i januar-februar.

Vedlagt i bilag 1 er udkast til fornyet børne- og ungepolitik. I udkastet er indarbejdet input fra chefgruppens kvalificering den 15. december 2022.

Grundstrukturen i politikken er:

- Forord
- Seks afsnit, som udfolder vores fælles børnesyn. Afsnittene omhandler følgende temaer:
 - Det at være barn og ung har værdi i sig selv
 - Læring, høje ambitioner og passende forventninger
 - Meningsfulde fællesskaber
 - Trivsel, både fysisk og mentalt
 - Medbestemmelse og medborgerskab
 - Børn og unge gør hvad de kan
- Sådan er politikken blevet til (ikke skrevet endnu)

Afsættet for de seks temaer, og indholdet heri, er perspektiver fra inddragelsen af børn og unge og fra de strategiske dokumenter, der udgør vores fælles fundament.

Undervejs i inddragelsesprocessen er der udtrykt forskellige holdninger til hvor handlingsanvisende politikken skal være, samt hvor meget kant, den skal indeholde. På rådmandsmødet præsenteres fordele og ulemper ved de forskellige muligheder, samt chefgruppens anbefalinger vedr. kant og handlingsanvisning.

Selve indholdet og formuleringer i politikudkastet er projektgruppens bedste bud på baggrund af de input, der er givet i inddragelsesprocessen og på chefmødet den 15. december 2022.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

På mødet ønskes rådmandens stillingtagen til nedenstående punkter, inden politikudkastet sendes til kvalificering i en bredere kreds (øvrigt magistratsafdelinger, handicaporganisationer og de organisationer, som er repræsenteret i styregruppen):

1. Kant i overskrifterne: Skal overskrifterne formuleres med udgangspunkt i børnene ("Vi vil...") eller med en tema-overskrift, evt. med ordspil?

Børn og Unge

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 29 20 97 04

Direkte e-mail:
uph@aarhus.dk

Sag: EMN-2021-079315
Sagsbehandler:
Ulla Parbo Hefsgaard
Louise Dam Overballe
Rikke Slot

19. december 2022
Side 2 af 5

2. Handlingsanvisning: Hvor handlingsanvisende skal politikken være? På hvilket niveau, og hvor eksplicit?
3. Forord: Hvilken stil ønskes i forordet, og hvilke budskaber ønsker rådmanden at have med her?
4. Skal det i højere grad fremhæves, at der er en mindre gruppe af børn og unge, der ikke trives?
 - Og i givet fald, skal det så fremhæves i forordet eller i de efterfølgende seks tema-afsnit?
5. Skal Børn og Unge-udvalget skal inddrages i kvalificering af politikken, og i så fald hvornår? Det foreslås, at de enten inddrages i januar-februar, mens der er kvalificering forud for høring, og/eller i april-maj i selve høringsperioden.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

1. Kant i overskrifter og formidling

I inddragelsesprocessen har der været en stor efterspørgsel efter, at politikken skal være kortere og have "kant". Kant kan være sprogligt (f.eks. humor, tvetydighed, rim, overraskende ordvalg), grafisk og formidlingsmæssigt (f.eks. tegninger, ikoner, fremhævninger, produkter) og/eller hvor børn er afsender (f.eks. "jeg er..." "vi vil..." "lad os...").

I politikudkastet er der primært arbejdet med kant i overskrifterne til de seks temaer. Der er lagt op til to forskellige bud på overskrifter til hvert af de seks temaer. Det ene er korte overskrifter med sproglig kant, som samtidig indeholder nøgleord, der afspejler indholdet i afsnittet ("værd at være", "lyst til læring", osv.). Det andet er overskrifter, hvor børnene er afsender ("jeg har værdi som den, jeg er", "vi vil lære" osv.). Disse to bud er anbefalet af chefgruppen og kvalificeret ifm. chefmødet 15. december.

I formuleringerne i selve politikken, er der taget udgangspunkt i, at den sætter retning for de voksne, der arbejder med børn og unge – både i MBU, andre magistratsafdelinger og civilsamfundet mere bredt. Samtidig tilstræbes et lettilgængeligt sprog, hvor forældre også kan læse med. Formidlingsmæssigt kan der arbejdes med grafik, plakater, postkort el.lign., som har børn og unge som modtagere.

2. Handlingsanvisning:

Børne- og ungepolitikken sætter retning for de voksne, som arbejder med børn og unge. Igennem inddragelsesprocessen er der, særligt fra de øvrige magistratsafdelinger, udtrykt ønske om, at politikken skal være handlingsanvisende. Handlingsanvisning kan formuleres på et overordnet niveau (f.eks. "de voksne skal...", "det kræver, at de voksne...", "det ses ved, at de voks-

ne...”), eller på et mere konkret niveau (”pædagogen på rød stue skal...”, ”læreren i 3. klasse skal...”, ”forældre skal...”, ”organisationen skal...”).

19. december 2022
Side 3 af 5

Chefgruppen anbefaler, at politikken ikke bliver alt for handlingsanvisende, og at den holdes på et overordnet niveau, som giver plads til det lokale råderum og mulighed for at drøfte, hvordan den omsættes i praksis i konkrete kontekster. På baggrund heraf, er der i politikudkastet lagt op til formuleringer, som favner både MBU og samarbejdspartnere (f.eks. MSB, forældre, civilsamfund), ligesom der i slutningen af hvert afsnit er to-tre punkter, som præciserer, hvordan det ses ”Det ses ved...” Dermed kan politikken også anvendes som pejling på, om der er steder, hvor vi mangler konkrete handlingsplaner eller strategier for at opfylde intentionerne i politikken.

3. Forord

I udkastet er der lagt op til et forord, som rammesætter den tid og den kontekst, som børn og unge vokser op i, og hvor nogle af de tværgående pointer vedr. f.eks. helhedssyn, klima, lige værd mv. er flettet ind. Hensigten er at anerkende den tid og de vilkår, der er, uden at fx klimaændringer skal nævnes i hvert enkelt af de seks efterfølgende temaer.

I udkastet til forord er der også formuleret bud på, hvad vi oplever, når vi lykkes med det gode børne- og ungeliv. Hensigten er at beskrive noget, som kan mærkes, både som forælder, fagperson, barn og ung, uden at det nødvendigvis kan måles.

Efter forordet er der en kort læsevejledning og den formelle italesættelse af, at dette er Aarhus Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik.

4. De børn og unge, der ikke trives

I udkastet til politik er generelt fokus på at anviser det, der skal til for at skabe rammerne for det gode børne- og ungeliv. Hensigten med politikken er at sætte retning, og dermed kommer fokus naturligt på det, vi gerne vil opnå, frem for det, vi gerne vil væk fra.

I udkastet er det pt. grebet an ved at der i forordet og i de seks temaer tales der om de gode handlinger for ”alle børn”. Derudover er er børn og unge i udsatte positioner fremhævet i de seks temaer.

Her er to eksempler, hvor sårbare børn og unge er fremhævet specifikt:

- Lyst til læring: ”De voksne skal have høje ambitioner på alle børn og unges vegne og en ufravigelig tro på og tilgang til, at alle børn og

19. december 2022
Side 4 af 5

unge bliver til både nogen og til noget. Det gælder både børn og unge i udsatte eller sårbare positioner og dem med særlige talenter.

- Fællesskaber: "Der bør være et særligt fokus på sårbare børn og unge og deres forudsætninger for at indgå i og bidrage til fællesskaber."

Det er en overvejelse, om det i højere grad skal fremhæves i forordet, rundt i de enkelte afsnit eller begge steder, at livet ikke er så rosenrødt for alle, og at der er nogle børn og unge, der ikke trives, som oplever mobning, har specifikke vanskeligheder mv.? En ulempe ved at fremhæve det i de forskellige afsnit er, at det bliver tungt at læse, og at man risikerer at skulle nævne alle undergrupper, for ikke at overse nogen (f.eks. børn med dansk som andetsprog, børn og unge, der oplever mobning, børn af psykisk syge forældre, osv.).

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Ingen

5. Videre proces og kommunikation

Rådmandens input indarbejdes i et opdateret udkast, som fremsendes til kvalificering i en bredere kreds inden høring.

Der er i procesplanen lagt op til en kvalificeringsproces i følgende fora:

6. Styregruppen (hvor børne- og ungebyrådet, de faglige organisationer og lederorganisationerne er repræsenteret).
7. De øvrige magistratsafdelinger
8. Handicaporganisationerne
9. Evt. andre fora, såfremt det efterspørges

Der er planlagt høringsproces fra ultimo april til ultimo maj og byrådsbehandling umiddelbart efter sommerferien.

Børn og Unge-udvalget kan inddrages i processen:

- Undervejs i kvalificeringsprocessen i januar-februar
- I forbindelse med høringsperioden i april-maj

Nedenfor ses den detaljerede procesplan, godkendt på rådmandsmøde 15. november.

Dato	Aktivitet	Formål
15. december 2022	Chefmøde	Kvalificering af udkast til opbygning, afsnit og tekststykker
3. januar 2023	Rådmandsmøde	Kvalificering af udkast til opbygning, afsnit og tekststykker

9. januar 2023	Styregruppemøde	Kvalificering af udkast til byrådsbehandlings- og tekststykker Side 5 af 5
Jan.-feb. 2023	Kvalificeringsaktiviteter Evt. udvalgs møde	Kvalificering af udkast til politik, herunder konkrete afsnit og tekststykker
Primo marts 2023	Skriveproces – indarbejde input fra kvalificeringsaktiviteter	
16. marts 2023	Chefmøde	Kvalificering af endeligt politikudkast
21. marts 2023	Rådmandsmøde	Kvalificering af endeligt politikudkast
22. marts 2023	Styregruppemøde	Kvalificering af endeligt politikudkast
Ultimo marts 2023	Skriveproces – udarbejde høringsudkast	
13. april 2023	Chefmøde	Godkendelse af høringsudkast og øvrigt høringsmateriale
18. april	Rådmandsmøde	Godkendelse af høringsudkast og øvrigt høringsmateriale
20. april – ultimo maj 2023	Høringsproces, høringsmøde via Teams Evt. udvalgs møde	Koordinering med proces for organisering af Børn og Unge
Primo juni 2023	Tilrette politik	
15. juni 2023	Chefmøde	Godkendelse af politik
20. juni 2023	Rådmandsmøde	Godkendelse af politik
Ultimo juni 2023	Fremsendes til byrådssekretariat	
Efter sommerferien	Byrådsbehandling	

Bilag

1. Udkast til fornyet børne- og ungepolitik
2. Præsentation til rådmandsmøde
3. Input fra øvrige magistratsafdelinger
4. Skitser til plakater

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

Forord

Det gode børne- og ungeliv har ikke en fast opskrift, eller et bestemt udtryk. Hvad gør dig glad? Hvad gør dig tryk? Hvad gør dig nysgerrig, optaget, begejstret, tilfreds? Børn og unge har forskellige behov, evner og interesser. Men fælles for dem er, at de har brug for voksne omkring sig, der hjælper med at skabe rammerne for det gode børne- og ungeliv.

Det nære som familie, venner og hverdag fylder, men samtidig kommer globale udfordringer og ændrede livsvilkår direkte ind på børneværelset. Børn og unge er interesserede i det samfund, de lever i, og vil gerne være med til aktivt at forme fremtiden fx i forhold til klima, bæredygtighed, lige værd og lige rettigheder. Det kræver meget af den enkelte og af fællesskabet, og børnene og de unge udtrykker selv, at det kan være svært at finde en balance mellem viden og handlemuligheder, ansvarsfølelse og frihed til bare at være.

Vi skal have et helhedssyn på børnene og de unge og deres udvikling. Det er svært at forestille sig læring uden trivsel, trivsel uden fællesskaber, fællesskaber uden udvikling og udvikling uden dannelse. Alle børn og unge i Aarhus skal have mulighed for at udfolde deres sociale, personlige og faglige potentialer. Vores mål er derfor at skabe deltagelsesmuligheder for både børn, unge og deres forældre og at øge chanceligheden.

Vi er på vej til at lykkes med at skabe det gode børne- og ungeliv, når vi oplever:

- At børn og unge hjælper hinanden
- At børn og unge bliver ved med at være nysgerrige
- At børn og unge lytter til hinanden og siger, hvad de mener
- At alle børn og unge har en god ven, de er trygge sammen med
- At alle børn og unge har en voksen de kan gå til, hvis de har brug for det
- At forældre deltager og støtter hinanden, hvis der opstår svære situationer mellem deres børn

Når vi her i børne- og ungepolitikken taler om de voksne, så er det både de fagprofessionelle og forældre, frivillige i foreningslivet, bedsteforældre eller andre, der kan være den enkeltes vigtigste voksne. De voksne omkring børnene og de unge har en fælles opgave med at sikre deltagelsesmuligheder for alle børn, især børn og unge i udsatte positioner. De har forskellige opgaver og roller, men fælles for voksne er, at de skal blive så dygtige som de kan til at skabe de bedste rammer for byens børn og unge.

Om børne- og ungepolitikken

Dette er Aarhus Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik. Den er vores fælles værdimæssige ramme og grundlaget for en sammenhængende indsats for alle børn og unge i Aarhus.

- For børn, unge og forældre beskriver politikken det børnesyn og de værdier, de skal møde i Børn og Unges tilbud.
- For medarbejdere er politikken og børnesynet retningsvisende og forpligtende
- For civilsamfundet og andre vigtige aktører i børnenes og de unges liv er politikken en opfordring og en invitation til et fortsat samarbejde om at skabe det gode børne- og ungeliv i Aarhus Kommune.

Politikken er bygget op om vores fælles børne- og ungesyn, der præsenteres på de næste sider. De seks punkter i børne og ungesynet er derefter foldet ud, både med afsæt i børnenes og de unges perspektiver og med et fagligt blik på dets betydning. For hvert punkt er det kort beskrevet, hvad det kræver af handling, så vi kommer tættere på at skabe et godt børneliv for alle børn og unge i Aarhus Kommune.

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

1. Værd at være – ”Jeg har værdi som den, jeg er”

Det at være barn og ung har værdi i sig selv. De voksne skal skabe plads og tid til legen og til at være den, man er.

Børn og unge giver udtryk for, at leg og kreativitet er vigtig for det gode børneliv. De vil gerne udfordres og udfolde sig på mange forskellige måder, og de efterspørger aktiviteter både i skole og fritid, hvor det handler om at være i nuet

Børn og unge trives i en hverdag med leg, fantasi og fordybelse. Trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes i trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor der er plads til at blive til nogen og til noget. Rammerne om det gode børneliv, med plads til at bare at være, at lege og at udvikle sig, findes og udvikles både i hjemmet, i dagtilbuddet, skolen og i fritidslivet.

At blive værdsat for den man er, fremmer livsmestring og trivsel hos alle mennesker. Livsmestring er at kunne udvikle sig og trives, også når vi møder udfordringer. Relationen til forældre, og andre vigtige voksne har stor betydning for udvikling af livsmestring. Med alderen betyder udviklende fællesskaber med andre børn og unge mere og mere, herunder også de digitale fællesskaber. Samtidig er de voksne fortsat vigtige rollemodeller for det gode samvær og rummeligheden. Voksne skal derfor samarbejde om at støtte alle børn og unges væren i livet uanset deres unikke egenskaber, interesser og evner.

Det ses ved, at de voksne i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Giver plads til det hele menneske og til bare at være
- Er rollemodeller for samvær, kreativitet og rummelighed

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

2. Lyst til læring – ”Vi vil lære”

Børn og unge motiveres og udvikler sig, når de møder passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse. De voksne skal have ambitioner for og forventninger til alle børn og unge for at fremme læring, dannelse og chancelighed.

Børnene og de unge vil gerne lære ved at blive udfordret og udfolde sig på forskellige måder i løbet af dagen. De har ambitioner på egne vegne og efterspørger handlegkompetencer til at blive ”modne til livet”. Samtidig giver de udtryk for, at deres ambitioner og refleksioner kan blive til bekymringer for at slå til og klare sig i deres videre liv.

De voksne skal have høje ambitioner på alle børns og unges vegne og en ufravigelig tro på og tilgang til, at alle børn og unge bliver til både nogen og til noget. Det gælder både børn og unge i udsatte eller sårbare positioner og dem med særlige talenter. Det kræver, at både forældre og de fagprofessionelle støtter alle i at se muligheder og mening. Det kræver, at de voksne skaber varierende læringsmiljøer, som fastholder børnenes og de unges motivation og lyst til at lære. Og det kræver relevante udfordringer, som stimulerer leg, læring og dannelse for alle – uden at det bliver til pres.

Motivation og passende udfordringer gennem både leg og læring har betydning for at udvikle sig, både som individ og som del af fællesskabet. Børn og unge har brug for nærværende og engagerede voksne, der vil dem, og som vil noget med dem, men de har også brug for fordybelse, plads til at være sig selv og til at gøre deres egne erfaringer.

Legen og legende, nysgerrige tilgange er udgangspunktet for læring og dannelse. De voksne skal stimulere nysgerrigheden, gribe den enkeltes initiativ og hjælpe barnet og den unge på vej. De voksne har ansvaret for at tilpasse læringsmiljøet, så alle børn og unge oplever at lykkes med noget. Efterhånden som børnene bliver ældre, skal de voksne understøtte dem i at udvikle kundskaber og færdigheder, der giver dem lyst til at lære mere og forbereder dem til videre uddannelse. Dannelse i dag er også digital dannelse. Børnene og de unge skal udvikle en sund kritisk sans og evnen til at navigere, sortere og tage stilling til de mængder af informationer, de møder.

Det ses ved, at de voksne i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Får alle forældres ressourcer i spil og støtter forældre, der har brug for hjælp til at støtte deres børn
- Arbejder i stærke læringsfællesskaber med fortsat at udvikle læringsmiljøer af høj kvalitet for alle børn og unge

3. Flere fællesskaber – ”Vi vil være sammen”

Børn og unge har brug for både at høre til og at bidrage til meningsfulde, mangfoldige og positive fællesskaber. De voksne skal sikre, at alle børn og unge har adgang til at være en værdifuld del af et fællesskab – alle børn og unge har brug for en god ven. Fællesskaber er kernen i det gode børne- og ungeliv.

Børn og unge giver udtryk for, at fællesskaber og det at høre til sammen med andre er kernen i det gode børneliv. Børn og unge i alle aldre efterspørger, at voksne hjælper med at skabe rammerne, så positive relationer og fællesskaber kan opstå.

Alle børn og unge har brug for at indgå værdigt i meningsfulde, mangfoldige og positive fællesskaber på tværs af forskellige baggrunde og behov. Fællesskaber kan se ud på mange måder, og findes mange steder. Fællesskaber kan være familien, vennerne i børnehaven eller klassekammeraterne i skolen. Det kan være dem man ses med i klubben, foreningen, online eller i sit fritidsjob. Naboerne på vejen, i opgangen og lokalsamfundet. Fællesskabet er også et Aarhus med plads til alle og brug for alle.

Børn er mere ens, end de er forskellige, og uanset hvad, har alle et grundlæggende behov for at høre til. Der bør være et særligt fokus på sårbare børn og unge og deres forudsætninger for at indgå i og bidrage til fællesskaber. Positivt samarbejde med og mellem forældre kan fremme meningsfulde og mangfoldige fællesskaber blandt børnene og de unge. Som forældre har man et medansvar for de fællesskaber, som ens børn indgår i, og de fagprofessionelle har et ansvar for at klæde forældrene på til denne opgave.

Online kan børn og unge også danne og vedligeholde venskaber, og det digitale liv er en integreret del af deres måde at indgå i fællesskaber på. Samtidig kan følelsen af at være ensom eller stå uden for fællesskabet også blive forstærket her. Derfor er det vigtigt, at forældre og fagprofessionelle er nysgerrige og interesserede i både de muligheder og udfordringer, som den digitale verden byder på. Børnene og de unge skal sammen med de voksne lære at navigere i digitale fællesskaber, så de føler sig trygge og bidrager til andres tryk online.

Det ses ved, at de voksne i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Får alle forældres ressourcer i spil i fællesskaberne og støtter forældre, der har brug for hjælp til at støtte deres børn
- Sikrer alle børn og unges deltagelse i brede børnefællesskaber
- Værner om værdien af fællesskaber

4. Sund fornuft – ”Vi vil være i balance”

Børn og unges trivsel og sundhed går hånd i hånd. Det betyder, at vi kan være – både med os selv og med andre. De voksne skal støtte børn og unge i at skabe en sund og god balance i tilværelsen og i hverdagen.

Børn og unge ønsker en varieret hverdag, hvor der er plads til leg og bevægelse. De er bevidste om egen sundhed og trivsel, både i krop og sind, og vil gerne have et sprog for, hvordan man har det, når det er svært.

Bevægelsesglæde, søvn, mad og måltider har stor betydning for børn og unges trivsel, læring og koncentration. Trivsel og livsmestring både forudsætter og er resultatet af velfungerende relationer og rammer, som understøtter børn og unges tilværelse. De voksne skal støtte børn og unge i at træffe sunde og gode valg, som understøtter trivsel og væren i livet og mere lighed i sundhed.

Børn og unges sundhedsvaner dannes både i dagtilbud, skolen og fritidsklubber og foreninger, men først og fremmest i hjemmet, hvor mad-, måltids- og søvnvaner etableres. Det er derfor vigtigt med en god og åben dialog med forældrene. En dialog, hvor forældre kan få vejledning og samarbejde med fagpersoner om sunde og gode vaner. Samtidig skal der være åbenhed for, at det gode liv kan se ud på mange måder, og at der derfor er plads til forskellighed.

At bevæge sig sammen i fællesskab udvikler både de motoriske og sociale kompetencer. Det er vigtigt, at børn og unge har det sjovt sammen og får rørt sig i løbet af dagen.

Børn og unge kan opleve at skulle leve op til urealistiske kropsidealer, når de online udsættes for redigerede kroppe og de tilsyneladende perfekte liv. Derfor er det vigtigt, at man som voksen støtter børn og unge i at fastholde et positivt forhold til både sind og krop, så de oplever at hvile i sig selv.

Det ses ved, at vi i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Arbejder sundhedsfremmende for at skabe mere lighed i sundhed
- Styrker de beskyttende faktorer og begrænser risikofaktorer i børn og unges opvækst

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

5. Hør efter – ”Vi vil høres”

Børn og unge skal opleve, at deres egen og andres stemme har værdi i hverdagen og som led i dannelsen til at være en del af et mangfoldigt demokratisk samfund. De voksne skal skabe trygge rammer som inddrager børn og unge for at udvikle medbestemmelse, medansvar og kompetence til at tage ansvar for eget liv.

Børn og unge vil gerne have medbestemmelse og medansvar for de ting, der betyder noget for deres hverdag. De efterspørger voksne, der lytter og tager dem alvorligt. Børn og unge efterspørger også handlekompeterencer til at blive modne til livet og til at kunne handle på samfundsmæssige problemer som f.eks. klimaudfordringer og stigende mistrivsel blandt unge.

Børn og unges medbestemmelse skal støttes og udvikles i trygge rammer, hvor deres perspektiv tages alvorligt. De skal udvikle tillid til egne muligheder for at tage stilling og handle, for når børn og unge inddrages, oplever de, at deres og andres stemme har værdi. Medbestemmelse handler også om at lytte til andre, argumentere og indgå kompromisser. Nogen børn og unge har brug for hjælp til at lære at lytte eller udtrykke deres mening. Det kræver nærværende voksne, der nysgerrigt og aktivt opsøger og inddrager alle børn og unges perspektiver – uanset alder og forudsætninger.

Børn og unges demokratiske dannelse skal give dem modet og kompetencerne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i de fællesskaber, de begår sig i, og i det samfund, de er en del af. Børn og unges stemmer skal aktivt opsøges og tages alvorligt – både i det daglige og i udviklingen af Aarhus som en god by for alle. Det er de voksnes ansvar at give alle børn og unge mulighed for medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati.

Det ses ved, at de voksne i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Er oprigtigt nysgerrige på børn og unges perspektiver og tager dem alvorligt
- Giver børn og unge medbestemmelse og medansvar i hverdagen og i udviklingen af den pædagogiske praksis

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

6. Find løsninger – ”Jeg gør mit bedste”

Børn og unge gør hvad de kan. De viser, hvis der er problemer, men løsningerne skal findes i fællesskaberne. De voksne skal tage ansvar for at sikre trivsel, læring, udvikling for alle børn og unge.

Børn og unge efterspørger lyttende, nærværende voksne, der sætter rammer for relationer og fællesskaber og hjælper med at løse konflikter og svære dynamikker.

At understøtte trivsel og udvikling hos alle børn og unge kalder på tidlig indsats og forebyggelse. Børn og unge gør, hvad de kan med de forudsætninger, de har og i de rammer, de er i. Hvis der er børn og unge som ikke trives, lærer og udvikler sig i dagtilbuddet, skolen eller fritidstilbuddet, så er det de voksnes opgave at forsøge at gøre noget andet. Mistrivsel kan også forekomme i børnenes og de unges digitale liv, og her har de voksne et særligt ansvar, for at være åbne og starte dialogen.

Jo tidligere de voksne får øje på og handler på begyndende udfordringer, jo lettere bliver det at opnå trivsel og udvikling.

Det stiller krav til medarbejderne at skabe trygge, positive og forudsigelige rammer og læringsmiljøer for alle børn og unge. Det betyder, at de voksne skal have fokus på at finde løsninger i fællesskaber og i omgivelserne – sammen med barnet eller den unge. Det kræver stærke læringsfællesskaber og tværfagligt samarbejde mellem de voksne omkring barnet.

Forældrene er afgørende for barnets trivsel og er rollemodeller for fællesskaber og samvær. Derfor er det gode og forpligtende forældresamarbejde vigtigt, og det er kendetegnet ved åbenhed og dialog, så man sammen finder løsninger. Børn og unge kan, med den nødvendige støtte, selv være med til at finde løsninger. Men ansvaret er altid de voksnes.

Det ses ved, at vi i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Arbejder med forebyggelse og med tidlige, rettidige indsatser
- Arbejder med sammenhænge og overgange i børn og unges liv

Udkast til børne- og ungepolitik til rådmanden 20.12.2022

Sådan er politikken blevet til

følger

UDKAST

Børn og Unge

Aarhus Kommune

Børne- og ungepolitikken – the Big why

*Børne- og ungepolitikken er vores **fælles fundament** for arbejdet med børnene og de unge i Aarhus Kommune*

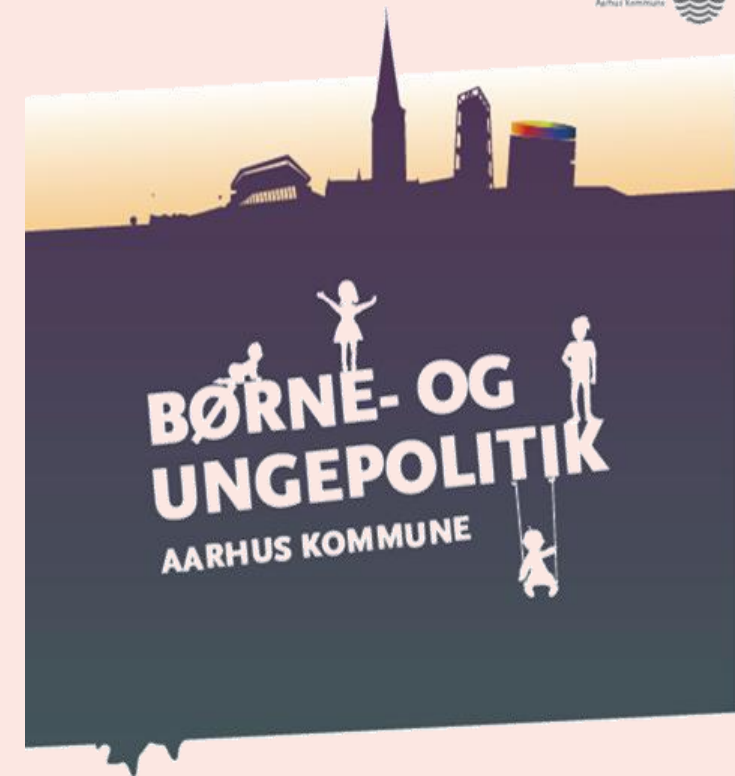
Alle kommuner skal have en **skriftlig, sammenhængende** børne- og ungepolitik (*ServiceLOVEN*).

I Aarhus Kommune er det børne- og ungepolitikken, der beskriver vores **værdier**. Den fungerer samtidig som **styringsredskab** og sætter retning for arbejdet med børnene og de unge.

Derfor bruges børne- og ungepolitikken fx:

- Når nye ledere og medarbejdere introduceres til hvad Børn og Unge står for og vores tilgang til børnene og de unge
- Af forvaltningen, dagtilbud, skoler og UNGiAarhus som pejlemærke, når vi udvikler indsatser og tiltag
- Af forældre og samarbejdspartnere til at se, hvad de kan forvente af os – og hvordan vi gerne vil involvere dem.

Opbygning – seks temaer

Udkast til en børne- og ungepolitik, som er bygget op omkring vores fælles børnesyn:

- Seks temaer
- Uddybende tekst, som sammenfatter børnenes og de unges perspektiver, faglig viden og strategiske dokumenter

De seks temaer

Det at være barn og ung har værdi i sig selv

Det at være barn og ung har værdi i sig selv. Vi skal skabe plads, tid og ro til legen og til at være den, man er.

Høje ambitioner og passende forventninger

Børn og unge motiveres og udvikler sig, når de møder passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse. Vi skal have ambitioner for og forventninger til alle børn og unge for at fremme læring, dannelse og chancellighed.

Meningsfulde fællesskaber

Børn og unge har brug for både at høre til og at bidrage til meningsfulde, mangfoldige og positive fællesskaber. Vi skal sikre, at alle børn og unge har adgang til at være en værdifuld del af et fællesskab – alle børn og unge har brug for en god ven. Fællesskaber er kernen i det gode børne- og ungeliv.

Trivsel, både mentalt og fysisk

Børn og unges trivsel og sundhed hører sammen. Det betyder, at vi kan være - både med os selv og med andre. Vi skal støtte børn og unge i at skabe en sund og god balance i tilværelsen og i hverdagen.

Medbestemmelse og medborgerskab

Børn og unge skal opleve, at deres egen og andres stemme har værdi i dannelsen til at være en del af et mangfoldigt demokratisk samfund. Vi skal skabe trygge rammer som inddrager børn og unge for at udvikle medbestemmelse, medansvar og kompetence til at tage ansvar for eget liv.

Børn og unge gør hvad de kan

Børn og unge gør hvad de kan. De viser hvis der er problemer, men løsningerne skal findes i fællesskaberne. De voksne skal tage ansvar for at sikre trivsel, læring, udvikling for alle børn og unge.

Indstillingspunkter

Vi har fem indstillingspunkter der præsenteres nedenfor.

Efter rådmandens stillingtagen rettes politikudkastet til mhp. kvalificering i en bredere kreds:

- 1) Overskrifterne: Skal overskrifterne formuleres med udgangspunkt i børnene eller med en temaoverskrift?
- 2) Handlingsanvisning: Hvor handlingsanvisende skal politikken være? På hvilket niveau og hvor eksplicit?
- 3) Forord: Hvilken stil ønskes, og hvilke budskaber skal med?
- 4) Børn og unge, som ikke trives: Hvor specifikt skal forskellige former for sårbarhed nævnes?
- 5) Børn og Unge-udvalget: Hvornår skal de inddrages?

Kant og afsender i overskriften

Om kant: Kant i overskrifter kan både være overraskende afsender eller ordvalg, allitteration, rim mv. Vi har forsøgt en balance, så det kan huskes og måske overrasker, men uden at det bliver så provokerende/useriøst, at det står i vejen for budskabet. Bl.a. BA og MSB efterspørger kant.

Muligheder ift, afsender:

- Børnene og de unge: Vi er... Vi vil... Lad os... (øverste boks)
- Neutral: overskriften afspejler temaet, men er uden klar afsender (nederst)
- De voksnes syn på børnene "børn og unge har ret til/brug for..."

1. Jeg har værdi som den, jeg er
2. Vi vil lære
3. Vi vil være sammen
4. Vi vil være i balance
5. Vi vil høres
6. Jeg gør mit bedste

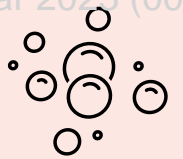
Fordele ved børn som afsender	Ulemper ved børn som afsender
<ul style="list-style-type: none"> • Kan gøre det mere vedkommende • Giver en stringens • Understreger det processuelle i at vi startede med børnene • Støtter formidling til fx forældre 	<ul style="list-style-type: none"> • Låser formatet - udelukker andre former for kant og ordspil • Generaliserende – skærer alle børn og unge over en kam • Legitimitet – kan vi tillade os at starte med et "børne-vi"?

1. Værd at være
2. Lyst til læring
3. Flere fællesskaber
4. Sund fornuft
5. Hør efter
6. Find løsninger

Anbefaling: Begge dele kan fungere, men med måde! Chefgruppen anbefaler at indlede med "vi vil/har/gør", hvis man vil have børnene som sproglige afsendere, eller en overskrift med nøgleord og allitterationer.

Det betyder samtidig et fravalg af et børnesyn der begynder med "børn og unge har ret til/brug for".

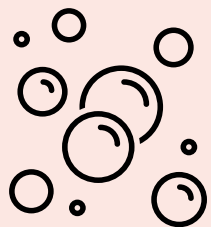
Forskellige bud på overskrifter til de seks temaer

1. Det at være barn og ung har værdi i sig selv
2. Læring, høje ambitioner og passende forventninger
3. Meningsfulde fællesskaber
4. Trivsel, både mentalt og fysisk
5. Medbestemmelse og medborgerskab
6. Børn og unge gør hvad de kan

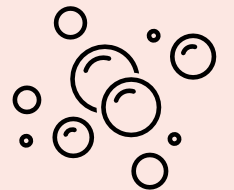
1. Jeg har værdi som den, jeg er
2. Vi vil lære
3. Vi vil være sammen
4. Vi vil være i balance
5. Vi vil høres
6. Jeg gør mit bedste

1. Lad os være
2. Lad os lære
3. Lad os følges
4. Lad os vokse
5. Lad os mene
6. Lad os prøve

1. Jeg har værdi, fordi jeg er
2. Lær os at lære
3. Sammen om hinanden
4. Hjerte og hjerne
5. Vi har en stemme
6. Jeg gør det bedste, jeg kan

1. Værd at være
2. Lyst til læring
3. Flere fællesskaber
4. Sund fornuft
5. Hør efter
6. Find løsninger

stemmer skal aktivt opsøges og tages alvorligt – både i det daglige og i udviklingen af Aarhus som en god by for alle. Det er de voksnes ansvar at give alle børn og unge mulighed for medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati.

Det ses ved, at de voksne i Børn og Unge og på tværs af magistratsafdelinger:

- Er oprigtigt nysgerrige på børn og unges perspektiver og tager dem alvorligt
- Giver børn og unge medbestemmelse og medansvar i hverdagen og i udviklingen af den pædagogiske praksis

Handlingsanvisende

Hvilket niveau af handlingsanvisning skal der være?

- **Overordnet** – de voksne, som arbejder med børn og unge: *”De voksne skal...”, ”Det ses ved...”*
- **Opdelt**: *”Forældre skal...”, ”Fagprofessionelle skal...”, ”Organisationen skal...”*
- **Konkret**: *”Det ses ved at pædagogen på rød stue...”*
- **Organisatorisk**: Kan være via henvisning til eksisterende og kommende handleplaner *”Det betyder, at Børn og Unge skal udvikle en strategi for medbestemmelse og medborgerskab”, ”...skal udmønte anbefalingerne i...”* (politikens sammenhæng med øvrige strategier mv. kan vises i et separat afsnit eller på hjemmeside)

Fordele ved overordnede handlingsanvisninger	Ulemper ved overordnede handlingsanvisninger
<ul style="list-style-type: none"> • Politikken giver værdier og sætter retning • Den er mere fleksibel ift. nye behov og strømninger • Den favner alle voksne, som arbejder med børn og unge • Den giver plads til lokalt råderum og omsætning i praksis 	<ul style="list-style-type: none"> • Politikken giver ikke konkret svar på, hvad den enkelte (pædagog, lærer, forældre, socialrådgiver, fodboldtræner) skal gøre

Anbefaling: Chefgruppen anbefaler de mere overordnede handlingsanvisninger, da politikken henvender sig til voksne (f.eks. MBU, MSB, civilsamfund), som arbejder med børn og unge.

Bl.a. BA og MSB efterspørger handlingsanvisning i politikken.

Politikken bliver en pejling på behov for handlingsplaner eller strategier for at opfylde intentionerne.

Politikkens forord - stil og budskaber?

Muligheder:

- Et forord med politisk afsender, som rummer ”de store linjer” og sætter rammen for de efterfølgende afsnit
- En kort, faktuel læsevejledning

Fordele ved ”de store linjer” i forordet	Ulemper ved ”de store linjer” i forordet
<ul style="list-style-type: none"> • Giver en mulighed for at italesætte tidsånden og fremhæve grundlæggende vilkår for børn og unge i dag • Det er ikke nødvendigt at nævne konkrete eksempler som klima mv. i de efterfølgende afsnit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvis en bredere kreds (f.eks. hele Børn og Unge-udvalget) skal være afsender af forordet, kan det blive vanskeligt at finde den rigtige balance i de politiske budskaber.

Forslag: Det foreslås at indledningen rammesætter den tid og den kontekst, som børn og unge vokser op i og at nogle af de tværgående pointer vedr. f.eks. helhedssyn, klima, lige værd mv. rummes i forordet.

Specifikt om de børn og unge, der af forskellige årsager ikke trives?

Muligheder:

- Sårbare børn og unge nævnes i de seks afsnit, men uden at typer af sårbarhed/udsathed specificeres nærmere
- Forskellige former for sårbarhed fremhæves og rammesættes i forordet, f.eks. DSA, mobning, skilsmisse, psykisk syge forældre mv.
- Sårbarhed fremhæves og specificeres i de seks temaer i højere grad end nu.

Børn er mere ens, end de er forskellige, og uanset hvad, har alle et grundlæggende behov for at høre til. Der bør være et særligt fokus på sårbare børn og unge og deres forudsætninger for at indgå i og bidrage til fællesskaber. Positivt samarbejde med og mellem forældre kan fremme meningsfulde og mangfoldige fællesskaber blandt børnene og de unge. Som forældre har man et medansvar for de fællesskaber, som ens børn indgår i, og de fagprofessionelle har et ansvar for at klæde forældrene på til denne opgave.

Børn og unges medbestemmelse skal støttes og udvikles i trygge rammer, hvor deres perspektiv tages alvorligt. De skal udvikle tillid til egne muligheder for at tage stilling og handle, for når børn og unge inddrages, oplever de, at deres og andres stemme har værdi. Medbestemmelse handler også om at lytte til andre, argumentere og indgå kompromisser. Nogen børn og unge har brug for hjælp til at lære at lytte eller udtrykke deres mening. Det kræver nærværende voksne, der nysgerrigt og aktivt opsøger og inddrager alle børn og unges perspektiver – uanset alder og forudsætninger.

Fordele ved at specificke former for sårbarhed nævnes i forordet (fremfor i de seks temaer)	Ulemper ved, at det primært nævnes i forordet
<ul style="list-style-type: none"> • Emnet bliver anerkendt som værende en præmis for nogen børn og unge i deres opvækst, og politikken læses derefter • "ingen nævnt, ingen glemt" i de seks temaer 	<ul style="list-style-type: none"> • De seks temaer kan opfattes som at politikken tegner et rosenrødt billede af børne- og ungelivet.

Forslag: Det foreslås enten at fastholde niveauet som det er nu, eller at forskellige former for sårbarhed, eksempelvis mobning og DSA, omtales i forordet.

Inddragelse af Børn og Unge-udvalget

Muligheder for inddragelse af Udvalget:

- Undervejs i kvalificeringsprocessen i januar-februar

og/eller
- I forbindelse med høringsperioden i april-maj

Børn og Unge

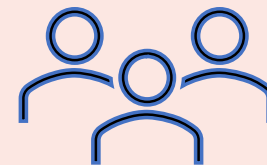
Aarhus Kommune

Input fra øvrige magistratsafdelinger

Borgmesterens afdeling

Input til politikken:

- En politik, som skaber værdi for hele samfundet
- En værdimæssig ramme, men også med handlingsanvisning
- En retningsgivende politik, der kan danne grundlag for nødvendige prioriteringer
- Kantet og nogle skal kunne være uenige

Borgmesterens Afdeling

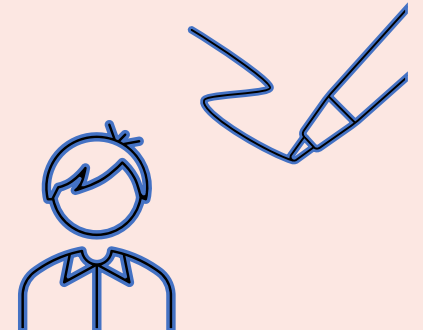
Input afspejlet i udkast ved:

- Et fokus på børn og unges stemme og bidrag som et led til at blive en del af et demokratisk samfund (tema 5 "Hør efter" – "Vi vil høres")
- Læring og dannelse som redskab til at styrke børn og unges handlekompetencer og mulighed for at blive modnet til livet (tema 2 "Lyst til Læring" – "Vi vil lære")
- Handlingsanvisende punkter som afslutning til hvert tema
- Retningsgivende værdier, som nogle potentielt er uenige i, fx pointen om at, at børn og unge gør hvad de kan
- Sprogligt kantede overskrifter, der kan huske og giver lyst til at læse videre. Dog med forbehold for, at de ikke står i vejen for budskabet

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Input til politikken:

- En politik, der forholder sig til udsatte og sårbare børn og unge
- Meningsfulde fællesskaber og lyttende voksne til *alle* børn og unge
- Et større fokus på unge
- En politik med et handlingsperspektiv, ikke blot en værdipolitik
- En retningsgivende politik
- Inddragelse af handicaporganisationer i politikudvikling

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Input afspejlet i udkast ved:

- Et særskilt fokus på sårbare og udsatte børn og unge i alle temaer
- Inddragelse af både børn og unges perspektiv, bl.a. via samtaleværktøj samt børne- og ungebyrådet
- Handlingsanvisende punkter som afslutning til hvert tema
- Retningsgivende værdier, som nogle potentielt er uenige i, fx "Børn og unge gør hvad de kan"
- Inddragelse af handicaporganisationer i kvalificeringsproces

Teknik og Miljø

Input til politikken:

- Vi er afhængige af børnefamilierne i Aarhus by, tænk familieperspektivet ind i politikken
- Byrummets rolle i at understøtte fællesskaber
- Digitalt liv og dets sammenhæng med oplevelsen af byen

Teknik og Miljø

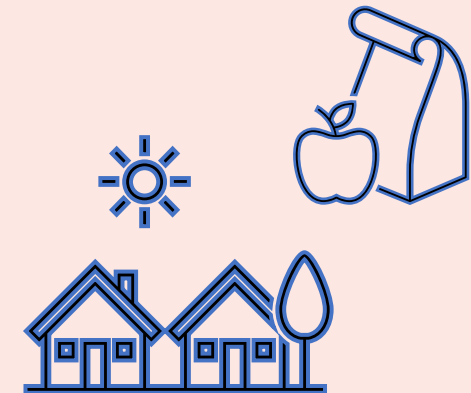
Input afspejlet i udkast ved:

- Et særskilt fokus på forældre og/eller familien i alle temaer
- Fællesskabet i Aarhus by og lokalområdet som en del af tema 3 "Flere fællesskaber" – "Vi vil være sammen"
- Et særskilt fokus på digitalt liv i alle temaer

Sundhed og Omsorg

Input til politikken:

- Fællesskaber er vigtigt, også i forhold til mødet mellem generationer, naboskabet, civilsamfundet, det lokale samfund
- Bevægelse og kost bør være en væsentlig del af politikken
- Ulighed i sundhed og behovet for tidlig reaktion er vigtige perspektiver at få med

Sundhed og Omsorg

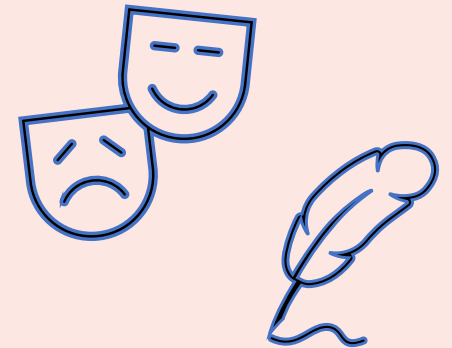
Input afspejlet i udkast ved:

- Fokus på fællesskabets mange former i tema 3 "Flere fællesskaber" – "Vi vil være sammen", herunder familien, naboskabet og det lokale fællesskab
- Tema 4 "Sund fornuft" – "Vi vil være i balance" om hvordan fysisk og mental sundhed går hånd i hånd
- Fokus på betydningen af gode bevægelses-, mad- og måltidsvaner
- Ambition om at fremme lighed i sundhed

Kultur og Borgerservice

Input til politikken:

- Kulturen tilbyder dannelse i bred forstand, og det er et vigtigt element i politikken
- Kultur er en vigtig brik i mental sundhed og trivsel i alle aldre
- Ikke en kl. 8-16-politik – Det gode børne- og ungeliv er hele tiden

Kultur og Borgerservice

Input afspejlet i udkast ved:

- Dannelse er et centralt emne i hele politikken, og kommer særligt til udtryk via tema 1 "Værd at være" – "Jeg har værdi som den jeg er" og tema 2 "Lyst til læring" – "Vi vil lære"
- Fokus på fællesskaber, leg og kreativitet i en varieret hverdag, både i skole og i fritid